

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
potrebujemo Vaše dobre volje. Vsek, ki
mu priporočate "Glas Naroda" ali ga
pričitate za naročnika, vam bo hvale-
žen, ker ste mu odprli pot k sreči in
in samoljubnosti življenja. : : : : :

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

CITATELJE OPOZARJAMO.
da pravočasno obnove naročni-
no. S tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opominih. — Ako še
niste naročnik, pošljite en do-
lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3—1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 198. — Štev. 198.

NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 25, 1938 — ČETRTEK, 25. AVGUSTA. 1938

Volume XLVI. — Letnik XLVI.

MADŽARSKA SE JE PRIBLIZALA MALI ANTANTI

DRŽAVE MALE ANTANTE SO PRIZNALE MADŽARSKI ENAKOST V OBOROŽITVI

Nepričakovan uspeh državnikov Male antante je presenetil Prago in Budimpešto. — Madžarska vlada se noče pokoriti Nemčiji dasi si Hitler na vse načine prizadeva, da bi si jo pridobil zase. — V podonavski komisiji naj bosta tudi Anglija in Francija.

PRAGA, Čehoslovaška, 24. avgusta. — Mala antanta je na svoji konferenci na Bledu v Jugoslaviji dosegla svoj največji uspeh, odkar je bila ustanovljena, ko je prišlo med Madžarsko in Malo antanto do sporazuma glede nenapadalne pogodbe in glede oborožitve Madžarske.

Ta uspeh jugoslovanskih, čehoslovanskih in romunskih državnikov je presenetil tako Prago kot Budimpešto, kajti vsakdo je bil mnenja, da bo sedanji obisk madžarskega regenta admirala Nikolaja Horthyja in treh njegovih ministrov v Nemčiji preprečil vsako zblizanje med Madžarsko in Malo antanto.

Konferenca je na Bledu izdala glede Madžarske naslednje uradno naznanilo:

"Stalni svet držav Male antante z zadovoljstvom naznanja, da so pogajanja z Madžarsko uspela, da je bilo mogoče priti do sporazuma, po katerem so se zastopniki Madžarske in Male antante zavezali, da se ne bodo posluževali oborožene sile eden proti drugemu in da Mala antanta priznava Madžarski enakost v oborožitvi.

"Bilo je razpravljanje še o več drugih vprašanjih v namenu, da se "zbrisejo deske", da se bodo razvili medsebojni odnosi, glede česar pa sporazuma še ni mogoče objaviti. Navzlic temu pa so se zastopniki Male antante in Madžarske sporazumeli glede sličnih naznanil, ki bodo objavljena na Bledu in v Budimpešti in v katerih bo pojasnjen sedanji položaj pogajanj.

"Stalni svet Male antante, izrazujoč zadovoljstvo nad uspehi, ki so bili do sedaj doseženi, upa, da bo v kratkem dosežen popoln sporazum ne samo v interesu dežel, ki so v neposredni zvezi s tem, temveč za vse države podonavskega bazena."

Glede velike važnosti tega sporazuma za Čehoslovaško ni nikakega vprašanja in je tudi ni mogoče preceniti. Priznava pa se, da nenapadalni sporazum nima popolne veljave, kajti v teh časih so pogodbe zelo lahko kršene. Ravno tako Madžarska noče skleniti z Malo antanto kolektivne pogodbe o narodnih manjšinah, kajti vsled pritiska Nemčije na Čehoslovaško upa od nje dobiti več ugodnosti, kot pa od Jugoslavije in Romunske.

V Pragi vlada tudi zato veliko zadovoljstvo nad sporazumom, ker madžarski regent admiral Horthy in njegovi ministri navzlic temu, da jim je Hitler pokazal vso vojaško silo Nemčije, niso pri volji pokoriti se Nemčiji ter so odločni v tem, da ohranijo "vzdržljivost" odnose z Malo antanto, navzlic prijateljstvu z Nemčijo.

Razum tega sporazuma z Madžarsko, je uradno poročilo konference le postranske važnosti. Ena točka pravi, da so države Male antante navzlic temu, da Liga narodov ni v stanju izpolniti idealov svojih ustanoviteljev, še vedno pripravljene biti članice Lige in ji dati vso svojo podporo.

Glede Podonavja je Mala antanta tudi proti željam Nemčije, ker je izjavila, da hočejo vse tri države sodelovati z vsemi interesiranimi deželami. To pomeni, da hočejo imeti v podonavski komisiji tudi Anglijo in Francijo, kateri državi je hotela Nemčija izključiti.

Uradno poročilo tudi poudarja solidarnost Male

Dubinski skuša doseči spravo med AFL in CIO

POLOŽAJ NA ŠPANSKEM

Okoli reke Tagus so pričeli naglo prodirati. — Republikanci so pričeli s protinapadi.

HENDAYE, Francija, 24. avgusta. — Španski fašisti so pričeli močno ofenzivo na južni in vzhodni fronti ob reki Tagus, 90 milj jugozapadno od Madrida.

Kot poročajo fašisti, zelo naglo napredujejo in so po tridnevni napadi pričeli ofenzivo na široki fronti.

Odkar so se pričeli napadi v nedeljo, so fašisti zasedli šest milj ceste, ki pelje med Talavera in Merido.

Ofenziva generala Franca ob Ebru je po dveh tednih pričela nekoliko napredovati.

BARCELONA, Španija, 24. avgusta. — Republikanska armada si je priporila pot čez reko Júcar v Estramaduri v jugozapadni Španiji, okoli 25 milj severovzhodno od Almadena, ter se vedno napreduje. Na nekem kraju se je podal nek fašistični oddelek s klicem: "Živela republika!"

V predelu Puente del Arzobispo, okoli 80 milj bolj proti severu, fašisti nadaljujejo svojo prodiranje proti Puerto de San Vicente.

Ob Ebru, v severovzhodni Španiji, fašisti še vedno napadajo, toda bojna črta ostaja neizpremenjena.

Včeraj so republikanci zopet izvajali veliko zmago v zrak. V Sierra de Pandos so izstrelili sedem fašističnih Fiat aeroplanov, tri blizu Mora de Ebro in enega med Mora de Ebro in Miravetom. Blizu Fatarella je bil izstreljen en Messerschmidt aeroplan. Proti večeru je bil zopet en zračni boj, v katerem sta bila izstreljena dva Messerschmidta in dva Fiat. V vseh teh zračnih bojih so republikanci izgubili samo en aeroplan proti 16 fašističnim.

Naročite se na "Glas Naroda", najstarejši slovenski dnevnik v Ameriki

antante. Po zatrdilu merodajnih čehoslovanskih krogov to niso samo navadne fraze, kot navadno. Čehoslovanski in romunski državniiki so zelo zadovoljni, da je jugoslovanski kabinet mnogo bolj zvest Mali antanti, kot pa je bilo domnevano.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 24. avgusta. — Naznanilo Male antante, da je bilo dosežen sporazum z Madžarsko, je prišlo nepričakovano. Znano je bilo, da bo Mala antanta Madžarski dovolila oborožitev, toda nikoli ni pričakoval nenapadalne pogodbe. Časopisi so še pozno čakali na navodila časniškarskega urada, kako naj bi pisali o tej tako presenetljivi pogodbi, ki je bila podpisana v času, ko se nahajajo regent admiral Horthy in njegovi trije ministri kot gostje v Nemčiji.

POSLEDICE VERŠKEGA FANATIZMA

Ženska si je izgubila oko in odsekala roko, ker je dobesedno sledila naukom evangelija. — Upajo ji ohraniti življenje.

MERCED, Calif., 24. avg. — Harwellova družina, ki je dospela pred nekaj meseci sem iz Oklahome, je stanovala v siromasti bajti. 30 letni Woodrow Harwell je z delom na farmi zaslužil par centov, njegova 26-letna žena Irena je pa skrbela za dva otroke.

Vsi štirje so bili sestranci in slabo oblečeni.

Kakor vsak večer, je tudi sinoči oče naglas čital odstavke iz sv. Pisma. Bili so namreč člani binkošne (pentecostal) cerkve.

Čital je 18. poglavje evangelija sv. Matija: "In če sta tvoja roka ali tvoja noga grešili, odreži roko in odreži nogo ter ju vrzi proč. Kajti bolje je, da prideš v večno življenje brez roke ali noge kot da bi gorel v večnem ognju. In če tvoje oko greši, si ga izglobi, kajti bolje je biti slep na eno oko kot pa imeti obe očesi in goreti v večnem ognju."

Otroka sta rekla: "amen". Irena je pa vzela skarje in se kiro ter odšla pred kolibo. — Skarje si je zapičila v levo oko, da se je izlilo, s sekuro je trikrat mahnila po desnici in jo odsekala pri komoleni.

Nesrečnico so odvedli v bolnišnico, in zdravniki ji upajo ohraniti življenje.

ZNANI LETALEC SE JE SMRTNO PONESREČIL

EAST AURORA, N. Y., 23. avgusta. — Frank Hawks, svetovno znani letalec, in njegov tovariš J. Hazard Campbell, sta se z letalom smrtno ponesrečila. Njuno majhno letalo je zadelo v žico z močno električno napetostjo ter padlo na tla v plamenih. Hawks in Campbell sta par ur pozneje umrla v bolnišnici.

RUNCIMANOVA POGAJANJA S HENLEINOM

V nedeljo je imel nek Runcimanoval zastopnik tajni razgovor s Henleinom. — Lord Runciman samo skuša zavleči vojno.

PRAGA, Čehoslovaška, 24. avgusta. — Navzlic temu, da je časopisje sudetskih Nemcev in Runcimanova komisija skušala prikriti, je vendar prišlo v javnost sporočilo, da je imel nek zastopnik lorda Runcimana v nedeljo s Henleinom tajni razgovor v Marijinah varih.

Runcimanoval zastopnik je bil R. F. Ashton-Gwatkin, ki se je s Henleinom razgovarjal dve uri, predno se je sestal pozneje z angleško delegacijo. Povod za ta tajni sestanek je bila Henleinova želja, da odstrani zelo slabi vtis, katerega je napravila lorda Runcimana, ko sta se sestala.

Lord Runciman je bil zelo presenečen, ko se mu je Henlein pokazal kot slavnati mož. Skoraj na vsa vprašanja, posebno gospodarskega značaja, je Henlein rekel, da ne more odgovoriti, ne da bi se o tem posvetoval z drugimi osebami. Med tem časom pa je najbrže prejel nadaljna navodila in je hotel vsled tega po Ashton-Gwatkinu popraviti, kar je pokvaril pri sestanku z Runcimanom.

Čehi, ki ne polagajo posebne važnosti na misijo lorda Runcimana, še sedaj nagibajo k mnenju, da se Runciman trudi z vsemi silami, da pridobi na čas, da prepreči vsak izgovor Nemčije, da vpadne na Čehoslovaško še to poletje. Prvotno mnenje med Čehi je bilo, da je prišel lord Runciman v prvi vrsti zato v Prago, da napravi Čehoslovaško tako slabo, da se ne bo več mogla braniti s svojim orožjem. Ta utis je sedaj zelo zmanjšan.

Predsednik dr. Edvard Beneš je sprejel lorda Runcimana, ministrskega predsednika Milana Hodžo in bivšega angleškega lorda iz Pragi sir Charlesa Bentineka. Bentinek je bil velik prijatelj Čehoslovaške in njegovemu obisku zaradi tega pripisujejo veliko važnost.

Med Henleinovimi pristaši je tiho "šepetanje", da bo 8. oktobra Nemčija vpadla na Čehoslovaško. Tega dne bo lord Runciman odpotoval iz Prage, dan prej pa bo Henlein na zborovanju v Nuernbergu zahteval plebiscit za ozemlje sudetskih Nemcev.

NOVA FRANCOŠKA BOJNA LADJA

PARIZ, Francija, 24. avg. — Francoska vlada je arzenalu v Brestu naročila, da takoj prične graditi bojno ladjo 35.000 ton, da bo dogotovljena do decembra, 1942.

LEWIS NE VE, ČE BI UGODIL MARTINU ALI PA "VSTAŠEM"

WASHINGTON, D. C., 24. avgusta. — David Dubinski, predsednik International Ladies Garment Workers unije, ki skuša doseči spravo med Ameriško delavsko federacijo in CIO, se je sinoči tri ure posvetoval z Johnom L. Lewisom, načelnikom odbora za industrijalno organizacijo.

JAPONCI SO PRESELILI SVOJ GLAVNI STAN

Japonsko poveljstvo je preselilo svoj glavni stan v Nanking. — Hankov bo branilo milijon vojakov in 200.000 civilistov.

ŠANGHAJ, Kitajska, 24. avgusta. — Japonci so naznanili, da je bil njihov vojaški glavni stan premeščen iz Šanghaja v Nanking, 175 milj višje po Jangceju navzgor. S tem hoče Japonska utrditi svojo vladavo v Nankingu in s tem večjo silo pritiskati proti Hankovu.

V Šanghaju in njegovi okolici je ostala samo ena japonska divizija in čez to okrožje bo prevzela vojaško upravo mornarica.

Da je bila premestitev vrhovnega poveljstva potrebna, je razvidno iz tega, ker, odkar so 26. julija Japonci zavzeli Kju-kjang, niso dosegli nobenega večjega uspeha, četudi so se Japonci posluževali svoje armade, mornarice in aeroplanov in so pri tem imeli zelo težke izgube.

Maršal Čankajsek je za obrambo Hankova mobiliziral en milijon vojakov in 200.000 civilistov. Civilisti se vežbajo za delo za bojno črto. Med njimi so tudi vlačiki rikš (dvokolnice) za prevoz vojaškega materiala.

Boji za posest Pojang jezera, ki se nahaja okoli 135 milj jugovzhodno od Hankova, se nadaljujejo. Japonci so se polastili le majhnega kraja na zapadnem bregu jezera in njihove postojanke so pod hudim ognjem kitajske artilerije.

HORTHY HREPENI PO KRONI

LONDON, Anglija, 24. avg. — Madžarski regent admiral Nikolaj Horthy bo po zatrdilu diplomatskih krogov najbrže postal madžarski kralj.

Po poročilih iz Varšave je bil poglaviti namen Horthyjevega obiska v Nemčiji, da se o tem razgovori s kanclerjem Hitlerjem.

Kot pravi neko poročilo, se je Horthy v tem oziru tudi obrnil na Mussolinija, ki je baje odobril madžarsko monarhijo. V to so že tudi privolile Poljska, Čehoslovaška in Romunska.

Pozneje je priznal Lewis častnikarjem, da se je posvetovalje res vršilo, ni pa hotel navesti nobenih podrobnosti.

Dubinskijeva unija, dasi je članica CIO, je še vedno v zvezi s Federacijo. Avgusta meseca leta 1936 je bila sicer suspendirana, toda Federaciji še vedno plačuje prispevke. Vse druge CIO unije je Federacija suspendirala oziroma izključila.

WASHINGTON, D. C., 24. avg. — John L. Lewis je v večinski zadregi, ker ne ve, komu bi ugodil. V organizaciji avtnih delavcev sta dve stranki. Ena je članica CIO, je še vedno v zvezi s Federacijo. Avgusta meseca leta 1936 je bila sicer suspendirana, toda Federaciji še vedno plačuje prispevke. Vse druge CIO unije je Federacija suspendirala oziroma izključila.

Obe stranki se obračata na predsednika Johna L. Lewisa, naj napravi red.

"Vstaši" zahtevajo, da morajo biti odstavljene glavni odborniki sprejeti nazaj, oziroma naj Lewis razpusti sedanji glavni odbor in naj do prihodnjih volitev imenuje organizaciji administratorja.

Sedanji podpredsednik R. J. Thomas, velja za Martinovo desno roko, je proti temu.

Danes bo Lewis konferiral z Martinom in Thomasom.

POROKA V LOKOMOTIVI

OKLAHOMA CITY, Okla., 22. avgusta. — R. T. Foster se je ženil in je povabil tudi svojega očeta k poroki. Oče je kurjača na lokomotivi, in železniška uprava mu ni hotela dati enega dne dopusta. Zato se je vršila poroka njegovega sina med opoldanskim odmorom v lokomotivi.

ŠE VEDNO ŽALUJE ZA VALENTINOM

HOLLYWOOD, Cal., 24. avgusta. — Tudi letos je prišla v raskošno grobnico Rudolfa Valentina "skrivnostna ženska" in je položila na krsto največjega ljubljence v premikajočih slikah šopek cvetlic.

Ženska je visoka, plavalasa, močno zagrnjena in nikdar ni bilo še mogoče spoznati. — Vsako leto se z avtomobilom pripelje do vrat pokopališča, pusti avtomobil s šoferjem in gre na pokopališče.

Včeraj, na 12. obletnico Valentina smrti, je zopet prišla in položila na njegovo krsto majhen šopek cvetlic.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Sahn, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list na Ameriko	Za New York za celo leto .. \$7.00
in Kanado	Za pol leta
Za pol leta	Za inozemstvo na celo leto .. \$7.00
Za četrt leta	Za pol leta

Subscription Yearly \$4.-

"GLAS NARODA" IZHAJA VSARI DAN IZVZEMŠI NEDELJE IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 2-1245

SCHUSCHNIGG PRED SODIŠČEM

Hitler je odredil, naj se vrši pred posebnim sodiščem obravnava proti bivšemu avstrijskemu kanclerju Kurtu Schuschniggu in njegovim ministrom. Aretirali so ga zadnjega marca, in izza tistega časa je pod stalnim nadzorstvom nemške tajne policije. Po zatrdilu nekaterih je bil odveden v koncentracijsko taborišče pri Dachau in po procesiran v Leipzigu, drugi so pa zopet mnenja, da je zastražen v dunajskem hotelu "Metropole" in da bo na Dunaju proces.

Javnost simpatizira s slehernim, ki ima opravka z nazijsko justico, in v tem pogledu tudi Schuschnigg ne bo izjema. Vsak ve, da je nedolžen in da so mu zločin le zato naprtili, ker se ga skušajo znebiti. Justičnega umora fašistična Evropa ne smatra več za zločin. Fašističnim vladom oziroma diktatorjem, ki se bore za svoj obstanek, ni nobeno sredstvo prenizko.

Zdaj so vloge zamenjane, in nazijskim sodnikom ne bo prav posebno težko dokazati, da je dal Schuschnigg pred leti aretirati in usmrtiti nekaj "nedolžnih" avstrijskih nazijev.

Dasi javnost simpatizira s Schuschniggom, navzlic temu ne more pozabiti, da je baš Schuschnigg položil temelj sedanjemu nazijskemu režimu. Delavstvo je zatiral, v vnanji politiki ni bil pošten ter je klečapljal pred nazijsko propagando.

"TIMES" O JUGOSLAVIJI

Ugledni newyorški list "Times" piše:

Stojadinovičeva politika je v gospodarskem pogledu zelo dobra za Jugoslavijo, toda vojaški krogi, ki so naklonjeni svoji stari prijateljici Franciji, niso zadovoljni z njo, ker se je preveč zvezala s fašističnimi državami.

Srbska opozicija po številu nima mnogo pomena, toda šteje med svoje člane najinteligentnejše Srbe, in bi se naglo razširila, ako bi bila dovoljena propaganda.

Hrvatje in srbski demokrati zahtevajo, da se vnanja politika Jugoslavije vrne k svojim "stari prijateljem", kakor želi tudi večina jugoslovanskega naroda, z izjemo male skupine jugoslovanskih fašistov. Stojadinovič pa zna spretno voditi svojo politiko med Berlinom in Parizom. Toda vsakdo je prepričan, da bodo za slučaj vojne jugoslovanske zastave vihrale na strani njenih starih prijateljic in da bo javno mnenje zavrglo vsako vlado, ki bi se hotela vezati s fašizmom.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
Za \$ 2.50 Dln. 100	Za \$ 0.35 Lir 100
\$ 5.00 Dln. 200	\$ 12.25 Lir 200
\$ 7.50 Dln. 300	\$ 29.50 Lir 300
\$ 11.25 Dln. 500	\$ 57.00 Lir 1000
\$ 22.50 Dln. 1000	\$ 112.50 Lir 2000
\$ 45.00 Dln. 2000	\$ 225.00 Lir 4000

KER SE ČENI SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE ČENI PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na toplačila veljajo smetki kot spetaj navedene, bodisi v dolarjih ali v lirah dovoljnjeno do boljše pogaja.

3% Isplačila v ameriških dolarjih

Za toplačila \$ 1.-	marke poslati	\$ 2.25
\$ 2.-	"	\$ 4.50
\$ 3.-	"	\$ 6.75
\$ 4.-	"	\$ 8.00
\$ 5.-	"	\$ 10.00
\$ 6.-	"	\$ 12.00
\$ 7.-	"	\$ 14.00
\$ 8.-	"	\$ 16.00
\$ 9.-	"	\$ 18.00
\$ 10.-	"	\$ 20.00

Poslaniški doli v istem času Isplačila v dolarjih.

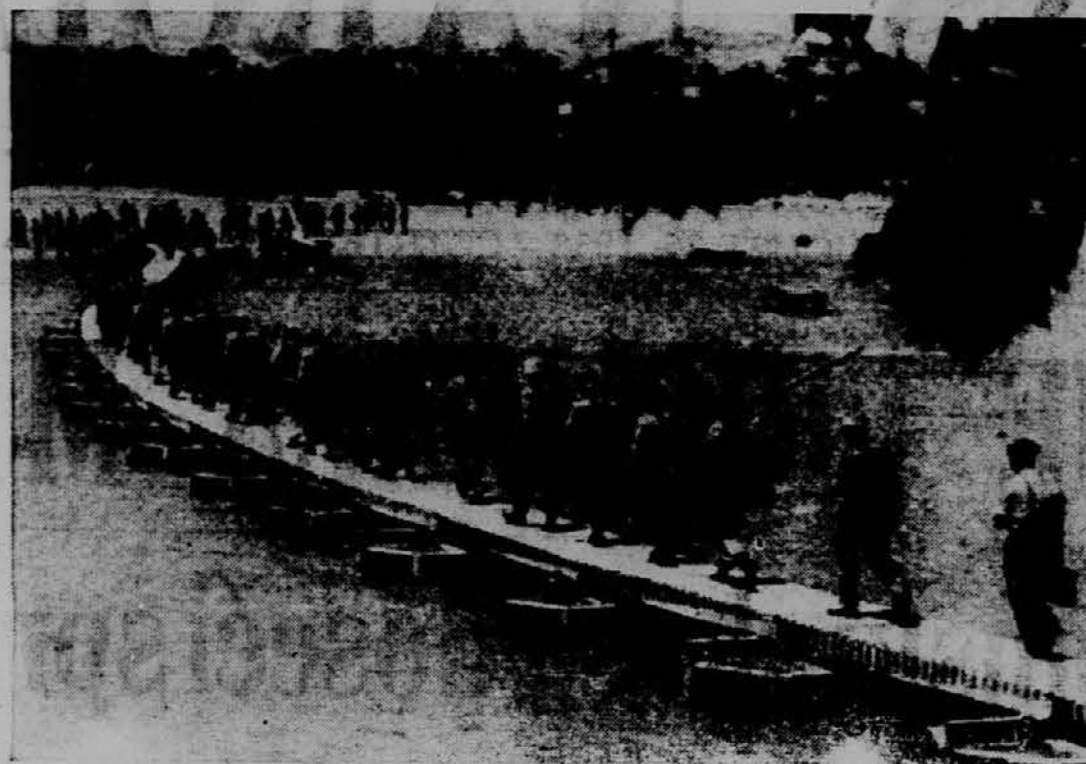
MONA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTERS ZA PRISTOJNO GL.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

"Glas Naroda"

NEW YORK, N. Y.

DRŽAVLJANSKA VOJNA V ŠPANIJI

Španski republikanski vojaki gredo preko provizoričnega mostu, zgrajenega na pontonih na reki Ebro.

Iz Slovenije

Prerokovanje ciganke, ki se ni obneslo.

V Dravogradu so se v zadnjem času ponavljale številne tatvine zlasti po tamošnjih gostilnah. Neznani tat je kradel po stanovanjih služkinj, natakaric in kuharic, povsod je zmanjkal denar, obleka, perilo in drugo, da je znašala škoda več tisoč din. Zdaj se je orožnikom posrečilo, da so tatvine nojasnili. Aretirali so tako 12-letno deklico, ki se je vtihotapila v sobe ter spretno kradla. Nakradeno blago je odnašala svoji materi Mariji Weingeri iz Legna, ki so jo orožniki aretirali. Ta je orožnikom povedala, da je tatvine krivila 47-letna ciganka Alojzija Roj, ki ji je prerokovala, da njena hči lahko krade kolikor hoče, ne da bi jo zasačili. Za ta dragoceni nasvet ji je Weingeriova dala 600 din. Orožniki so zaprli tudi ciganko.

Primer strašne revščine.

V Škrlendovski grapi v gozdu pri Zagorju je majhna lesena baraka, v kateri živi bedno življenje 7 članska družina brezposelnega in bolnega delavca Franceta Ključevskega. Dokler so apnenice obratovali, je imel Ključevšek stalni zaslužek. Ko je bil obrat skrčen, je Ključevšek zbolel in v njegovo bedno domovanje se je polagoma vselila lakota. Brez stalnega zaslužka in bolan ni mogel niti toliko zaslužiti, da bi bila družina vsaj enkrat na dan deležna borgega kosila. Tudi priložnostni zaslužki so izostali, bolezen se je poslabšala in tako je zdaj vsa družina navezana samo še na pomoč dobrosrčnih ljudi. Žena hodi od hiše do hiše in prosi za kruh.

Reveži spadajo pod občinsko upravo St. Jurja pod Kumom, ki pa na vse prošnje odgovarja, da nima nobenih sredstev za olajšanje bede.

Te dni je obupana žena in mati spet po Zagorju prosila za miloščino vsaj za kosček kruha za lačne otroke. Žena je popolnoma izčrpana in seveda tudi vsa obupana. Za moža dobi brezplačno samo zdravila v Radečah, ki pa ne morejo pomagati, ker je mož zaradi pomankanja potrebne hrane že tako oslabil, da bo prej ali slej izhiral. Revni ženi in materi dajo tudi reveži kos kruha, ki si ga pritrirajo od ust in je razumljivo, da se vsi vprašujejo, kaj je z našim toliko hvalisanim socialnim skrbstvom. Nesrečna družina bolnega brezposelnega delavca Ključevskega ima pet otrok od 1 do 9 let starosti.

Uboj v silobranu.

Vas Krupa pri Semiču je znana kot mirna, toda je že tako, da se povsod najde razgrajač, ki mu ne da žilica miru. Tudi v Krupi je večkrat nadlegoval sosedo Ivan Ivanšek. S sosedo Stravso je živel v divjem zakonu že več let. Mož je star 30 let. Na domu pri njegovem bratu Jožetu je večkrat kaj izginilo. Nedavno je moral Jože k vojakom, in da bi imela njegova žena pred bratom mir, je prosil svojega svačka Avgusta Muca iz Primoske, naj jo vzame v zaščito, če bi bilo treba. To pa bratu Ivanu ni bilo po volji in večkrat je rohnal, češ, da v njegovi hiši ne bodo gospodarili privranci. Tudi 11. avgusta zvečer je začel besniti. Z nožem v roki je lovil po dvorišču bratovo ženo. Ta čas je pa prignel ženin

brat s paše živino in takoj je prikočil na pomoč sestrji, toda Ivanšek je bil močnejši in Muc se je umaknil pred njim v hišo. Ivanšek je planil za njim in zamahnil z nožem proti njemu. Muc se mu je izvil in ga zgrabil za vrat. Tako sta se nekaj časa ruvala, potem sta pa padla. Muc je zbral v zadnjem hipu še toliko moči, da es je otrese Ivanška in zbežal v vežo. Ivanšek je planil za njim vihateč nož v roki. V veži je Muc pograbil v kotu ležečo sekuro, se naglo obrnil, zamahnil proti Ivanšku in ga udaril po glavi. Udarce je bil tako silen, da je sekira Ivanšku prebila lobanjo in so možgani izstopili. Ivanšek se je zgrudil in bil je pri priči mrtev.

VLJUDNOST MU JE REŠILA ŽIVLJENJE

Mister Cumella iz Liverpoola je mnenja, da preveč vljudnosti nikoli ne škoduje in če je kdo upravičen do tega mnenja, tedaj je on, kajti vljudnost je bila tista, ki ga je obvarovala prehitrega konca. Seveda je ta vljudnost veljala življenje staro damo, pa ker je moral po vsem videzu nekdo umreti, se je usoda odločila, da pusti živeti g. Cumello, vljudnega moža.

Mister Cumella se je srečal nekega viharnega dne na priljubljeni poslovni cesti Liverpoola s staro damo, ki si je s težavo krčila pot skozi promet. Mož se je dami, ki je štela, kakor se je pokazalo pozneje, 73 let, umaknil in jo je hotel pustiti mimo sebe. Stara dama mu je hvaležno pokimala z glavo in je stopila na mesto, kjer je trenutek prej stal Cumella. V tem trenutku se je ločil od strehe bližnje hiše zastavni drog in je padel v spremstvo nekoliko kosov opeke na staro damo. Bila je takoj mrtva. Od tedaj meni Cumella, da je vljudnost ne samo lepa lastnost, ki nič ne škodi, temveč, da je naravnost koristna.

PLES

KJER BO

ZABAVA

ZA STARE IN MLADE SLOVENCE

v soboto, 27. avgusta

JAMES CITY, (Pa.) COMMUNITY BUILDING

Igral bo "Mervin Rossman and His Slovenian Gang"

VSJ DOBRODOŠLI!

(2x)

SMRTONOSEN PIK

LONDON, Anglija, 23. avg.

56 letni Edith Harding se je solnčila na bregu, ko jo je pila osa v palec desne noge. Noga je začela otekati. Ženska so odvedli v bolnišnico, kjer je po preteku desetih minut umrla. Po mnenju zdravnikov je strup vplival na nje no slabo srce.

Povodenj na Koreji.

TOKIO, Japonska, 22. avg.

— List "Asahi" prinaša poročilo iz Kanko na Koreji, da so vsled deževja v petek vode narastle in da je v povodnj utonilo 363 ljudi, 350 pa jih pogrešajo.

Porušenihi je bilo 2000 hiš in voda je odnesla 27 ribiških ladij.

KADITE

naravni tobak brez posebnih dišav, turški, macedonski in grški tobak najboljšje vrste po \$2.65 funt; tobak štv. 1 pa po \$1.90 funt. — Turški tobak mešan z domačim \$1.25 funt. — Pošiljatev pošljemo poštne prosto, ali manj kot en funt ne pošljemo. 25% pošljite za vsako naročbo, ostanek pa po C. O. D.

STROJ ZA ZVIJANJE CIGARET. 35 centov. — Importiran cigaretni papir 5 c. za zavitek. 12 zavitev po 50c.

Prodajalec tobaka naj pišejo za informacije glede cen. — Jamčimo za najboljšo postrežbo.

ATLAS TOBACCO Co.

301 WEST 40th ST., NEW YORK, N. Y.

SLUČAJ PROTI LOČITVI

V bližini Brna se je leta 1911 mlad uradnik oženil s 17 letnim dekletom, zakon pa je bil po dveh letih ločen. Mlada ločenka je potem zaprosila za spremembo svojega imena, da bi je možovo ime ne spominjalo na nesrečni zakon. To se je tudi zgodilo.

Medtem je prišla svetovna vojna. Ločenka je postala bolničarka. Nje bivši mož se je vrnil iz vojne kot invalid in so ga morali predčasno upokojiti. Pred nekoliko meseci je iskal novo strežnico, javila se je Elizabeta M., njegova bivša žena, ki pa ni vedela, da je ta invalid nje nekdanji mož.

V 23 letih ločitve sta se oba tako spremenila, da nista spoznala drug drugega. Čez nekaj časa sta začela ugajati drug drugemu, sklenila sta, da se poročita in s svojimi dokumenti prišla pred poročni uradnika. Ta je listine vestno pregledal in ugotovil, da sta bila nekoč že poročena. Ko je minilo prvo presenečenje po tej ugotovitvi, sta izjavila, da se hočeta vendarle znova poročiti in tako se je tudi zgodilo.

Peter Zgaga

NEKOČ IN SEDAJ

Pravijo, da se časi izpreminjajo, pa se ne prav posebno. V bistvu je dandanes vse isto kot je bilo nekoč.

Le načini so drugačni, načini in metode.

V duhu se oziram v staro domovino, in starokrajsko časopisje je podlaga mojim nazorom.

Kmečki fantje se še vedno klestijo.

Posebno ob žegnanjih in drugih takih svečanih priložnostih. "Drikele" in gnojne vile sta sicer bolj redka pojava, ker ju je pač revolver nadomestil.

Ce revolverja ni, je pa seveda poleno dobro. Poleno ali pa kol, iz plota izruvan.

In naši ljudje v domovini pijejo, kot so pili od pradavne.

Razloček je ta, da je bila prej pijača na prodaj po kronah in goldinarjih, zdaj je pa po dinarjih.

Učinek je pa menda isti, ker dan za dnem naletim v starokrajkih listih na poročila z naslovom: "O, ta nesrečna pijača!"

Ženske se oblačijo tako kot so se pred petdesetimi leti: pisano krilo, ošpetelj in ruta na glavi.

Ta moda je bila že pred svetovno vojno zaničevana, in so jo Slovenke opustile, pa je neki prefriganec izvolal njeno lepoto in ji dal zopet zaslužek kredita.

Na pariških bulevardih so se pojavile Francozinje v pisanih kikirah, tesnih ošpetljih in kričečih rutah, za njimi pa mlade Američanke na newyorškem Broadwayu, oblečene istotako.

Kar je dobro za Pariz in New York, menda tudi Ljubljani ne bo škodilo, in tako je zdaj vsa ženska Ljubljana v pisanih kikirah, tesnih ošpetljih in kričečih rutah, toraj v obleki, ki so jo pred tridesetimi leti gizdave Slovenke zavrgle kot najlepšo dedščino svojih mater.

In v drugih pogledih ni dosti drugače.

Korupcija gre v precej bolhotno klasje, študiranih ljudi je toliko, da bi (oprosti, draga čitateljica, nemorabnemu izrazu—ali kako bi rekel,—da bi ne bil žaljen tvoj čut dostojnosti) študiranih ljudi je torej toliko, da bi lahko svinje krmil z njimi.

Zakonci žive na pernicah, nezakonci na koruzi.

Mestni ljudje dajo krstiti svoje otroke na imena Boštjan, Jur, Boltežar, Janez, Ožbolt, Meta, Katra in Mica, dočim srečaš na kmetih otroke z imeni: Vlado, Bojan, Sava, Igor, Ivša, Nataša, Uta, Dragica in Davorina — kar je naposled vseeno, kajti ime je ime.

Politika je v bistvu ista in tudi cenzura.

Razloček je le ta: če je prej urednik kaj zapisal, kar vladnemu cenzorju ni bilo všeč, je moral tiste vrste vsrati vredi in v prazni prostor natisniti —

ZAPLENJENO

Zdaj mu oblasti prihranijo delo.

Vrst mu ni treba proč metati, ampak jih mora z dletom in s kladivom tako zongaviti, da dobi zmalčena resnica, približno tako obliko:

So, what's the difference?

Važno za potovanje

Kdo je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potreben, da je pošten v vseh stvarih. Vredno našo dolgotrajno skrbnost vam zamerimo dati najboljša pojanila in tudi vse potrebno preiskrati, da je potovanje udobno in hitro. So se zupna obsele na nas za vsa pojanila.

Mi preiskrmo vse, bodisi prebne za povratna dovoljenja, potni list, vizele in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo strošek.

Nedržavljanj naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, tupt najmanj en mesec.

Prišite torej takoj za brezplačna navodila in sogotovljamo vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)

216 West 18th Street
New York, N. Y.

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

PIKNIK...

ZDRUŽENIH SLOVENSKE IN HRVATSKIH KULTURNIH in PODPORNH DRUŠTEV bo v NEDELJO, 28. AVGUSTA POPOLDNE

v Bohemian Hall, 29-19 — 24th Avenue, Astoria, L. I., N. Y.

NASTOPIJO PEVSKA DRUŠTVA "JEDINSTVO", — "ISTRA", — "SLOVAN"

ZA PLES BO IGRAL TAMBUR. ORKESTER "JADRAN"

— DOBRA PIJAČA — KRANJSKE KLOBASE — PEČENO JANJE

Vstopina 30 centov. — Za obilen obisk se priporoča — Odbor.

Kratka Dnevna Zgodba

LIKOVIC JOZA:

SRBSKA ZGODBA

Tisti meseci po končani svetovni vojni so bili kljub pričakovanju miru silno žalostni in brezupni. Omotična radost in veselje, ki sta se sprevrgla v reno skrb za bodočnost naše zemlje, ki naj bi postala lahok plen sovražnih mejašev. Vse je bilo zagrnjeno v pusto sivino in negotovost. Ljubljana je otrpnila v grozničavi bojazni, ležala je umolknila. Samo na prazne poljane se je vračala luba pomlad, še vedno lepa in polna potovanja. Težke, sive meglice, ki so dolgo zimo neprijetno sliinile tihotne razore, breze in zapuščene križe na samotnih razpotjih, so se zavlekle za rakiške senožeti in se razgubile v vedrih višavah. Tudi nad našo vasio je dolgo ležala moreča tišina; končno so se družine golobov zopet razletele in zapustile varna slemena. Kosi so se začeli spreletavati po smrečju. Domačije so začele v ob povratku gospodarjev in sinov, roke so si zaželele mirnega plodonosnega dela po tihih razorih, kjer kliča zlato solnce tisočera neznana bitja k življenju in rasti. Radovedni otroci so se zbirali po prisojnih brežinah in dolgo zrla za poslednjimi krđeli tujih vojakov, ko so vsi sivi in trudni klecali skozi vas. Ničesar junaškega ni bilo na njih, prestana groza in beda sta se odražala na prepadenih licih. Razorožene postave so vstajale koncem vaši kakor mrtvaške sence, se žalostno vlačile mimo hiš in se izgubljale nekje na veliki cesti. Vsačani se niso zmenili za nje, komaj da je šeknil pes za njimi, ko je zavohal tuje ljudi.

Na borovniškem kolodvoru so se na jesen nastanili Srbi, ki so bili določeni, da vršijo obmejno stražo. Za Pokojiščem in Trebevnikom so že od edventa prežali Italijani, kdaj se vsujejo na Barje. Srbskim stražarjem so opremili vsačani čakalnico z najnujnejšimi potrebščinami in slamojačami. Prišli so brez godbe in blišča, trpljenje in žrtve so bile njihova lava in svetinja. Sami seljaki, ki so pred mnogimi leti morali zamenjati svetli plug in mir z orčjem.

K Srbom na postajo so vaški otroci radi zahajali. Tudi jaz sem se jim častokrat pridružil. Zvedavost nas je gnala k njim: spočetka smo strahoma oprezovali okoli kolodvorskega poslopja. Čuli smo med vojno o Srbih toliko raznovrstnega pripovedovanja, da so žive v naši domišljiji kakor bitja, ki sejejo ird in ogenj. Sedaj smo pa doznali, da so bili to vendar ljudje priprosti in zelo dobrosrčni. Bili so dobro oskrbljeni s kruhom, ki so ga dajali tudi nam. Njihov častnik je bil tudi človek, prej podoban dobrohotnemu očetu kakor tesno zapetemu oficirju, ki je napravljen in ošaben. Težki, črni brki so se vili preko njegovih lic in ga delali silnega in zdravega.

Nekega popoldne sem se zopet odpravil na postajo. Cvetni teden se je razodeval v vsej mičnosti in nežnosti. Fantje so stikali za bršljanom, dekleta so nabirala rdečkasto resje, ki ga bodo povežala v butare. Pohleven vetrič je valoval po ozimnih šitih. Pod bregom je neandome udarilo naglo peketaenje. Zamolkli topot kopit se je jadrno približeval. Kop, — kop — kop...

Jazdec s puško preko ramen. Za konjem se je prašil razkopani pesek, in nozdri so puhalale iskre živili bela para. Srbski konjenik! V divjem diru se je podil v klanec. Skoraj mi je postalo tesno, da sem se srečal z neznancem sredi brega. Ko me je dohitel, je zakrilil z rokami v pozdrav in kriknil: "Kam ideš mali?"

Pekazal sem mu v goro: "Na postajo."

Vojak se je nekam vzradostil ter me prijateljsko pozval: "Pojdi z menoj in prisedi."

Konj je bil orjaške postave in širokih bokov. Srb je pripravlil sedlo in me dvignil k sebi.

Ko je pa začutil konj še enega v sedlu, se je odgnal kakor iskra in nestopno planil naprej. Komaj sem se udržal v sedlu. Rezna sapa me je grizla v oči, da so se zasolile. Neprijetni občutki, da bom odletel s konja v breg, se je stopnjeval do bojazni. Nazaj sem se nerad ozrl, kajti obraz srbskega vojaka je bil močno nakažen. Pomodrela, grozna brazgotina in obrunek nerodno zaceljene rane sta se vlekle preko levega lica in ga napravljala skoraj odurnega. Zares! Lice je bilo raztrgano. Oko se je zaradi tega zmanjšalo, kožica na trepalnici se je stisnila v trdo bradvico. Ustnice so bile toliko načete, da ni mogla docela zakriti zob. Slednjič se je udrudil, da je začel kotaliti. Pred čakalnico so se nabrali srbski stražarji, ki so živahno pozdravili vojnega druga.

Pozneje sem čul mnogo pripovedovanja o junačenju tega Srba. Ime je mu bilo Nike. Bil je južni Srb, ki je doživel še strahovno turško robovanje. Njegovo sestro je zapeljal kadi, za kar se mu je Nike krvavo svetil ter ga ubil. Seveda je moral takoj pobegniti v gore ter se skrivati med hajduki in zelenjem. Turki so pozneje zagali njegovo rodno domačijo, urti se je zatekla k sosedom, nekaj žita so rešili, da ni zgorelo. Med osvobodilnimi vojnami je postal redni srbski vojak, služil je pod zastavo na albanskih mejah, kjer ga je zatekla svetovna vihra. Nikoli več ni videl rodni tal in matere. Na begu pred Švabi se je zatekel z ostalimi begunci v Bizerto, od tod na solunsko fronto, odkoder je prišel po veliki zmagi v naše kraje. Dvanajst let ni odločil puške.

Nekega večera sem dolgo čakal na vlak, ki so ga zopet redno spustili preko meje na naše ozemlje. Da preženo dolgo časa, smo se zatekli v čakalnico k Srbom. Zunaj se je oglašal jug in prinašal tople pozdrave. Mesec se je dvigal izza Vihrove in srebril vrhove hoi. To so pomladni večeri, ko es v slehernem sreču oglaš hrepenenje po domačih krajih. Vojaki so sloneli okrog mize. Nike je govoril o rodni vasi in končeval zgodbo o svojem junačenju, kako je maščeval onečastjeno sestro, za kar je pretrpel grozno rano na obrazu.

To je bila usodna noč, noč osvete in zmage. Zaklel sem se, da bom maščeval nesrečno sestro Stano, ki jo je zapeljal turški kadi. Bil je krivčen sodnik, grozno je sodil naše ljudi. Raje so pobegnili v gore, kakor da bi šli na sodišče, kjer so jih pretepavali in mučili orožniki. Nekeč so vse starejše moške polovili, češ, da sunjejo izdajo. Bili so strašni čaši! Mojemu očetu so strli kosti in ga vrgli v ječo, kjer je po dolgem hiranju umrl. Da se za vse krivice ovetim, sem ubral četo hajdukov, ki se niso bali noči, volkov in roparskega tuja. Sami mladei smo si po-

dali roke, orli, osvetniki, žejni pravice in svobode. Včasih smo se dolgo skrivali po gorah, prežebali in stradali, pa smo se zatekli na vas in skrivaj pomagali seljakom na polju in pri živini, a ljudstvo nam je dajalo medu in mleka ter nas podpiralo. Tisti predvečer sem šel k samostanskemu očetu Dimitriju in daroval dve voščenci, da je molil za srečen izid. Poljubil sem sveti prag pred podobo Bogorodice, poklical pravičnega Boga in šel s tovariši v pomladno noč. Gozd je tajinstveno šepetal. Sredi božjega naročja so snivale drobne zvezdice, mesece je še ležal za Zlatim vrhom. Zaupno smo bili namreč zvedeli, da se bo ta večer zakasnil turški kadi v Prilepu na neki gostiji. Zasedli smo sotesko, legli za mahovite skalnate prage in čakali s puško pri licu. Noč je bila mirna, zvezde se niso ganile. Nočni čas je zlagoma mineval. Bal sem se le, da bo popreje vzšel mesec ter izdal naše skrivališče. Teme Babune planine se je že dahlo svetilo. Postal sem nemiren, kri mi je šumela v ušesih. Sklanjč je vendarle zapiskal Slavko spodaj na ovinku. Prihajajo! Že smo čuli brzskrbn pogovor, spotika joče se korake in pijan smeh. Toda kadi se ni vračal sam s svojimi prijatelji. Sledili so mu turški orožniki, kajti bal se je napričakovane napada. Pesjan nas je zavohal.

Tedaj se je počasno zabliskalo izza skal in gromovito počilo, da mi je v radosti strepetalo srce. Tako se ni nikoli zagrmela puška, četudi je bila izpaljena za svobodo in osveto. Odmev je donel iz gore v goro, stresal ozračje ter budil grozo in smrt. Ognjeni bliski so sikali, poki so se neprestano vrstili. S ceste so se začeli obupni klici na smrtni stek.

"Allah..."

Kadi je zmedeno dvigal roke, orožniki so odskočili v zavetje, zbegano spremstvo se je razkropilo. Tedaj nam je dal stakrešina Pero znak za napad in zaklical:

"Osveta! Za očete, za matere, za zemljo..."

Veseli sem vrisknil in dvignil bodalo.

"Za Stano!"

Poskakali smo preko skal na cesto in se zarili med presenečeno družbo. Zaletel sem se naravnost v kadija, ga vrgel na tla in zabodel v krivično srce. Kri in vino sta bruhnila iz njegovih nečistih ust. Toda v divjem navalu sem premalo pazil na lastno varnost. Ko sem se dvignil od mrtvega kadija, me je naskočil orožnik z nasajenim bajonetom. Ako bi se v naglici ne nagnil, bi me prebodel skozi usta in pritisnil k tlom, tako mi je pa z nožem samo prerezal lice in ranil oko. Komaj da sem se sprožil pistolo in ga s strelom pogodil v trebuh. Kri mi je zalila oči, slisal sem še njegovo obupno rjuvanje, ko so ga popadli smrtni krči. Strel sem še enkrat čul, nato sem se zgrudil, noč je legla na moje oči.

Ko sem se zavedal, sem ležal v mehkem listju. Srebrna meščina je osvetljevala obraze tovarišev, ki so se trudili okoli mene. Močili so mi razpaljene ustnice z oljem in mi pripovedovali o zmagi. Rana me je pekla, v očeh je skelela strjena kri. Proti jutru je prišel oče Dimitrij z zdravilnimi zelišči in obvezami. Ko sem okrevl, sem postal hajduk. Nikoli več nisem videl sestre Stane in mile majke. Dvanajsto leto teče,

ko sem zapustil domačo grudo. Petrolejka na steni je nerodno strpetala in osvetila skazeno lice srbskega vojaka. V njegovih očeh sta se zalesketali dve solzi. Nekdo je tolažeče položil roko na njegovo ramo, toda govoriti ni mgel nihče. Strnili smo se v molčeč krog in premišljevali zgodbo. Zunaj je hrnel jug in naznanjal pomlad.

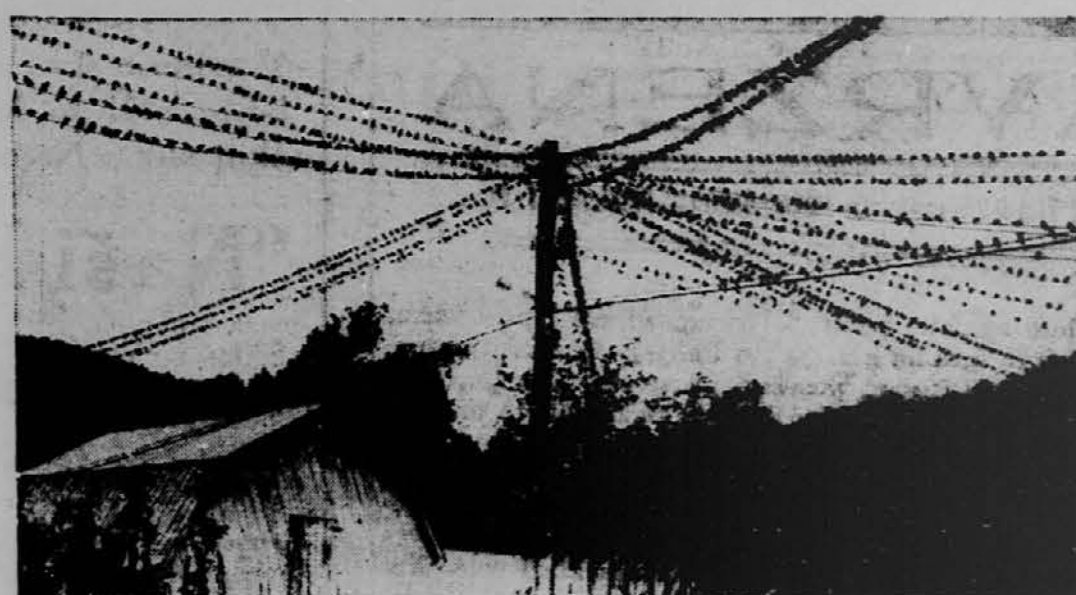
PES REŠIL OTROKA IZ REKE

Neka zakonca iz Regensburga sta si privoščila s svojim triletnim otrokom nedeljski odah ob Dunavu med tem mestom in Donaustaufom. Otrok, ki se je ob reki igral z ladjico, je padel nenadno brez vsakega glasu v vodo in valovi so ga odnesli s seboj, ne da bi starša kaj opazila. V tem trenutku pa je skočil proti reki močan voljak mimo obeh zakoncev, ki sta ležala v travi in šele sedaj pogrešila otroka. Njiju groza pa se je spremenila v veselje, ko sta opazila, da pes otroka živca vleče iz vode. Zagrabil ga je bil z zobmi za roko. Otrok je od zobe čisto lahko rano, drugače se mu ni zgodilo nič hudega. Četrturomesni rešitelj je bil po vsej priliki v grmovju opazoval igrajočega se otroka in mu je pritekel v kritičnem trenutku na pomoč. Po svojem dejanju pa se ni kazal nič prijaznega in ni pustil, da bi ga božali. Stekel je hitro proč.

Slični slučaj se je dogodil letošnj poletje, ko je pes skočil v Chesapeake zaliv, da bi rešil fantu, ki je padel iz čolna več kot 300 čevljev od obale. Pes je srečno privlekel fanta na suho.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

LASTOVKE SE SELIJO

Slika je bila posneta v bližini mesta Bryson v North Carolini ter predstavlja jato lastovk, počivajočih na brzojavnem omrežju.

SOČA BO TEKLA LETOS PO NOVI STRUGI

Reka Soča, pred 20 leti, v kal, so prekopali 9 km dolg zadnjem letu svetovne vojne pozorišče najbolj krvavih bitk in enajstih italijanskih ofenziv, bo se letos zapustila svoji drugo in začela teči po novi. Italijanska vlada je dala namreč na zelo zanimivo in doslej vsem neznano odkritje, da je hidroelektrično centralo Evrope. Bistro Sočo so Italijani vpregli, da bo dajala električno energijo 200.000 HP. Hidroelektrično centralo zgrade na Opčini nad Trstom, od koder bo tekla električna energija čalec na vse strani. V ta namen so morali razstreliti mnogo velikih skal, izkopati celo vrsto predorov in napraviti umetno jezero, obsegajoče 9 milijonov kv. metrov, v kratkem pa bodo končana dela na drugem, še večjem umetnem jezeru, v katerem bo 120 milijonov kub. metrov vode.

Pod Sabotinom, znanim iz svetovne vojne po krvavih bit-

vendar pomenila veliko gospodarsko pridobitev za vse ozemlje, saj bo zagotovila namakanje ogromnih zemljišč in preskrbo z električno energijo velikega dela Italije okrog tržaškega zaliva. Po zgraditvi velike hidroelektrarne nad Gardskim jezerom je orjaška centrala na Soči največje delo te vrste v severni Italiji v zadnjih petih letih.

KOLIKO ROK STISNEMO

Neki avstralski magacin se bavi z vprašanjem, koliko rok stresa človek v petdesetih letih življenja. Članek meni, da stisne Londončan s povprečno velikim krogom značev v tej dobi okrog 100.000 rok, torej dnevno šest. Parižan še rajši stresa roke, to stori kakšnih 15-krat na dan, Američani pa so v tem oziru za čudo zmernejši, zadostujejo jim štiri roke, — Španci pa 30, torej v petdesetih letih okroglo pol milijona.

Karl MAY

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani

VSEBINA:
Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.

Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEN

4 knjige, 598 strani, s slikami

VSEBINA:
Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Samarih. — Med Jeridi.

Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami

VSEBINA:
Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.

Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani

VSEBINA:
Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vardarju.

Cena \$1.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani

Kovač Šimen. — Zaroka z zaprekami. — V golobjaku. — Mohamedanski svetnik

Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani

VSEBINA:
Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden. — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.

Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani

VSEBINA:
Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Preklesstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.

Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani

Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot.

Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

ZAVRŽENA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

32

Kot bi bile zaklete, počivajo njene oči na lepem možu, ki stoji na odru in igra na gosli, ki vzdihujejo in vriskajo in se prilizajo usesom vsakogar, posebno pa srecam vseh poslušalcev. Kajti igranje Carola Magnusa je prihajalo iz umetniškega srea, ki ga je obdaril Bog in ki je dozorelo v britkosti in tujstvu, pomanjkanju in skrbih.

Ko je bil program končan, zadoni odobravanje, ki je pretresalo dvorano. Divje ploskajo novi zvoci na umetniškem nebu, stopali so na sedeže, da ga vidijo in nekateri celo skušajo priti na oder.

Dame si trgajo evetlice s prsi in mu jih mečejo pred noge in poželjivo čakajo na kak pogled iz njegovih lepih umetniških oči. Kajti to ploskanje je veljalo ravno tako lepemu možu in ne samo umetniku.

On pa samo gleda gori k eni, kateri so veljale vse njegove misli. Njegov pogled poleti k lepi gospej z zlato začrtnimi lasmi in čarobno lepimi očmi, v katerih se je svetilo zlato. Dvorana se ne pomiri in Magnus mora dodati še eno pesem. In zopet nastavi lok ter pogleda svojo ženo.

Za tebe — samo za tebe! In igra svojo skladbo, ki je povsod imela velik uspeh in mu je prinesla mnogo, mnogo denarja. Bila je kratka pesem.

Za tebe, moja ljuba, samo za tebe pojem svoje pesmi!

Tako je imenoval to pesem in Leonora je vedela, da jo je zložil za njo.

Ko pesem izzveni, zabučil novo ploskanje, daljša kot prej. Roke se navdušeno iztežajo proti njemu, Magnus pa se prikloni na svoj resni, nujni način. Toda zopet velja njegov pogled samo njegovim lepi ženi.

Za tebe, moja ljuba, samo za tebe poje svoje pesmi!

Tako govori njegov pogled. In Leonora je vedela, da je igral samo za njo, da je mislil samo za njo, da ji ne more biti nevarna nobena izmed vseh žena, ki so moledovale za njegovo naklonjenost. In njena zmogovitost sladka lepota je postala še sladkejša in zmogovitejša. Ljubezniv nasmeh se razlije preko njenih ustnic in njene oči žareče pozdravljajo moža, zaradi katerega je zapustila moža in otroka in lep, gotov dom.

Uboga, mala Dagmar! Ta trenutek je njena lepa, ljubljena mati na njo pozabila. Vedno je bila pozabljena, kadar je Carol Magnus gledal v njene oči. Tedaj je mogla Leonora misliti samo nanj. Toda tudi ve, da se ji je izplačalo vsled najudanejša, strastne ljubezni. Vsi njegovi čuti, vse njegove misli so veljale samo njej. In tudi sama je mogla živeti samo še zanj. Oba sta si bila navezana s tako močno in strastno iskrenostjo, da jima je moral vsakdo odpustiti, da je morala iti čez vse zapreke, da sta bila slednjič skupaj.

Koncert je bil končan. Carol Magnus gre s svojo lepo ženo po stopnicah navzdol in srpenja ju cel trop gospodov in gospi, ki govore z njegovo ženo. In gospodo mše zli njegova žena tako očarljiva, kakor gospod Carol Magnus. Toda vedno in vedno se srečavata njuna pogleda: Za tebe — za tebe!

Poljeta se v hotel, v katerem se je nastanil Carol Magnus in večerjata. Impresario Carola Magnusa in mnogo gospodov in gospi najodličnejše newyorške družbe čaka na lepi par v posebnem salonu, kjer je bila s posebnim raskošjem pogrnjena miza za šestnajst oseb. Nek newyorški mogotec je Magnusu na čast naročil svečano večerjo, kajti ugajala mu ni samo njegova skladba, temveč celo njegovo igranje.

Tedaj prideta tudi Magnus in njegova žena. Ob roki svojega visoko zraščene moža pride Leonora. Na sebi ima s tisočimi lesketajočimi se kamni okrašeno obleko, ki jo obdaja kot mehki, svetel oklep in se končava v petnjast rob. Njeni kratki lasje padajo na vrat. Njene plemenito oblikovane, vitke roke se vedno drže cvetje.

Lesketajoča se brokatna halja ji pada z ramen. Niti ne opazi, da je nek gospod prijel za rob njene halje in ga žarečih oči pritisnil na svoje ustnice in vsrkaval vonj, ki je prihajal od Leonore. Zopet vsi časte lepi par. Napivajo vznešene napitnice velikemu umetniku in njegovi očarljivi ženi. Del čašenja, ki ga je bil deležen Magnus, pade tudi na njegovo ženo, na to lepo ženo z graciozno mehkim kretnjami, s sladkim, očarljivim nasmehom in čarobnim žarjenjem v očeh.

Ako je Carol Magnus tako naglo postal tako oboževan umetnik, mu je tudi njegova lepa žena mnogo pripomogla k temu, da je postal razvajen ljubljence najboljše družbe.

Kot so žene zapadle njegovemu čaru, tako so zapadli njemu čarom možki. Ta izvanredno lepi par je bilo treba občudovati, kjer se je pokazal, mogoče še posredno tem bolj, ker nobeden ni imel namena koga zvesti v svoje zanke in ker nikdo izmed njiju ni imel ničesar za koga drugega.

Do pozne ure je trajala zabava. Slednjič pa se družba razide in slednjič moreta oba občudovana človeka iti k počitku. Ko se zapro za njuna vrata njune sobe, Carol Magnus objame svojo ženo in jo poljublja, kot bi umiral vsled žeje po ljubezni. Nato pa ji globoko pogleda v oči.

"Lora, moja Lora! Vendar si zopet enkrat samo moja! Kaka muka je, da te moram s tolikimi ljudmi deliti!"

Leonora pa ga pogleda z žarečimi očmi.

"Z nikomur me ne smeš deliti, Carol, saj vendar veš, da so vse moje misli samo pri tebi, kadar govorim s kom drugim."

"Kakor so tudi moje pri tebi, Lora, sladka Lora. Veš, da samo zaradi tebe igram svoje pesmi, samo za tebe pojo moje gosli. Samo tebe vidim, samo na tebe mislim. Ti! Moja Lora — moja Lora! Končno zopet sama!"

In vroče se poljubljata in iskreno, vedno in vedno in se trdno držita, kot se ne bi mogla ločiti.

(Dalje prihodnjik.)

V stoterih slovenskih domovih boste našli to knjigo umetniških slik. Naročite jo še vi.

"Naši Kraji"

Slike so iz vseh delov Slovenije in vemo, da boste zadovoljni.

Zbirka 87 fotografij v bakrotisku na dobrem papirju vas stane —

\$1.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

Bohinjsko jezero
216 WEST 18th STREET, NEW YORK

Iz slovenskih naselbin

SLOVENSKI DEČEK UBIT.

16. avgusta je neki zdravnik povozil z avtomobilom z dvajsetga dečka Josepha Znidaršiča na St. Clair Ave v Clevelandu. Zdravnik je rekel, da je vozil za nekim trukom, in ni dečka videl. Ko ga je zadel, je deček padel pod voz poulične železnice, ki pa je takoj ustavila pogon, tako da kolosa niso šla čez. Verdar pa je bil deček tako zatlačen pod karo, da so morali priti gasilci, ki so ga spravili izpod kare. Deček je v bolnišnici umrl.

VESTI IZ LA SALLE, ILL.

Mary Malgaj je bila zadnje dni v bolnišnici, v kateri je srečno prestala operacijo. Slovenska učiteljica Veronika Setine je dobila službo v tiskalnici ljudski šoli.

Dne 9. avgusta so bile nadopolnilne volitve za aldermana v 3. wardi in izvoljen je bil rojak John Hrovat, rojen tu.

Zadnje dni sta bili poročeni dve Slovenki in sicer Adela Rogelj z V. Syversonom iz Ottawae ter Frances Kralj s Clarenceom Schmitzem.

Lokalna Post-Tribune poroča, da sta bila na seji šolskega odbora kritizirana James McGraw in Edwin Hopp zaradi pretiranega računa za krstice in brisače; račun znaša \$183.36.

za reči, ki so vredne \$90.83. Hopp je zet Johna Novaka, slovenskega vodje republikancev.

PBOŠNJA POGORELCA.

V nedeljo 14. avgusta ob 9. uri zvečer me je zadela nesreča. Strela je udarila in moj hlev je pogorel do tal z vsem senom vred. Imam nekaj zavarovalnine, pa daleč ne toliko, da bi krilo mojo škodo in moje žulje dolgih let. Vljudo se priporočam vsem rojakom po Ameriki za kako pomoč.

S spoštovanjem,

Frank Sluga,
R 1. Box 226
Owen, Wis.

ČUVAJEVA ŽENA ODKRILA RAZBOJ- NIKA

V norišnici v Evreuxu na Francoskem so imeli zaprtega razbojnika Kursawinskega, po rodu Poljaka, ki so ga bili že večkrat obsodili zavoljo umorov, izgnali iz Francije in ga na zadnje vtaknili med slabotne. Pred kratkim je razbojnik iz zavoda ušel. Ljudje okrog Evreuxa so bili nekoliko dni v velikem strahu, dokler ni padel razbojnik pravici spet v roke.

Pojavil se je, očitno ob koncu svojih moči, pred neko železni-

"GLAS NARODA" pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

sko čuvajnico in je čuvajevo ženo prosil vode. Čuvajevo žena ga je spoznala in ko je odšel, je obvestila policijo. Kursawinskega je medtem srečal neki drvar, ki ga je isto tako spoznal in ga poskušal ujeti. Nastal je težak boj, v katerem bi razbojnik nemara zmagal, da niso še pravočasno prispeli orožniki, ki so navalili nanj in ga zvezali.

DVA SREČNA ZAROČENCA

Slučaj si dovoljuje včasih zgodbe, ki bi jim skoraj ne bilo verjeti. Mlada dekle iz mesta Ordala na Norveškem si je kupila pod srečke državne loterije in je z njo zadel 25,000 norveških kron. Dekle bi se morala v kratkem poročiti in je bila seveda nad vse srečna, ko so ji sporočili, da je zadel toliko denarja. Takoj je stekla z veselo vestjo k svojemu zaročencu. Na pol pota pa ji je zarocenec sam prišel naproti in ji dejal: "Imam zate veselo novico, ki nanjo ne boš pripravljena. Hotel sem pravkar k tebi." Vesela novica je bila isto, s katero je hotela zarocenka do njega. Tudi on je bil namreč zadel 25,000 kron. Drug za drugo nista vedela, da sta bila kupila srečko, a "slepo" naključje je hotelo, da sta si kupila vsak po eno polovico iste srečke.

SIMPANZI V KINEMATOGRAFU

Tajnik londonske zoološke družbe Huxley dela ta čas zanimive poskuse z živalmi. Vodstvo londonskega zoološkega muzeja je za te poskuse rado dalo na razpolago živali. Tako je Huxley povedel v neki kinematograf dva simpanza, Jackieja in Petra. Ogledala naj bi si vrsto kratkih filmov.

Prvi film, ki je kazal samo ljudi in mrtve predmete opic ni zanimal. Prav vidno sta se dolgočasili, zapustili sta sedež, pa sta začeli telovaditi, postavljali sta se na glavo in ju ni bilo mogoče pripraviti do tega, da bi pozorno sledili filmu. Drugače pa je bilo, ko se je pojavil Huxley sam v filmu.

Šimpanza sta v trenutku spoznala svojega gospoda in sta se zelo začudila, da more istočasno sedeti poleg njiju in stopati živ po filmskem platnu. Pravo doživetje pa je bil za opice film "Človek in opica". V tem filmu so nastopale vse mogoče vrste opic, od najmanj-

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

27. avgusta:
Roma v Genoa
30. avgusta:
Europa v Bremen
Statendam v Boulogne
De Grasse v Havre
31. avgusta:
Aquitania v Cherbourg
Normandie v Havre
1. septembra:
Conte di Savoia v Genoa
4. septembra:
Champlain v Havre
6. septembra:
De France v Havre
Nieuw Amsterdam v Boulogne
14. oktobra:
Statendam v Boulogne
12. oktobra:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg
13. oktobra:
Bremen v Bremen
15. oktobra:
Vulcania v Trst
18. oktobra:
Nieuw Amsterdam v Boulogne
19. oktobra:
Queen Mary v Cherbourg
20. oktobra:
Europa v Bremen
22. oktobra:
Champlain v Havre
Conte di Savoia v Genoa
26. oktobra:
Aquitania v Cherbourg
28. oktobra:
De France v Havre
29. oktobra:
Bremen v Bremen
Rex v Genoa
Veendam v Boulogne

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Italijanska linija do Jugoslavije

PO GLADKI SOLNČNI JUŽNI PROGI

"SOLNČNI STRAN" ATLANTIKA — NAJHITREJŠA DIREKTA SLUŽBA

IZREDNA PRIŠTEDNJA

PRI VOZNIH V TRETJEM IN TURISTIČNEM RAZREDU
Posebne izletne cene so le za omejen čas. Stroški za tja in nazaj so le 1½ vožnje v eno smer pod pogojem, da se vrnete po 4 tednih svojega bivanja v Evropi. Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta za podrobnosti.

Zajamčite si popoln užitek prekoceanse vožnje. Izberite katerokoli italijansko ladjo ter se veselite edinstvenih prednosti gladke, solne JUŽNE PROGE, ki vam nudi popoln užitek in udobnost. Osvetluje in zdravo življenje za počitek ali igro na odprtih solčnih krovih vas stori udobnega in odličnega ter vam da priliko veseliti se vseh užikov na poti v Vaš domovino. Ladje Italian Line imajo neprekinjene kabine, kuhinjo in postrežbo.

VULCANIA SATURNIA

Naravnost v Jugoslavijo:

7. sep.; 17. sep.; 15. okt.; 27. okt.

REX C.D.SAVOIA ROMA

Preko Genove:

27. avg.; 3. sep.; 10. sep.; 21. sep.; 1. okt.

Za pojasnila vprašajte pooblaščenega agenta ali pri ITALIAN LINE, 624 5th Avenue, New York City.

ITALIAN LINE

ših do goril.

Peter in Jackie sta postala tu le godba in spremljala ples ne najpozornejša gledalca, Peter se je v stolu naslonil naprej in odpiral oči kakor otrok, ki sledi z veseljem začudenjem gledal-

liški igri. Ko je potem zaigrala le godba in spremljala ples neke opice, sta se Jackie in Peter zibala v taktu glasbe in kazala voljo, da bi samo plesala. Zanimive poskuse še nadaljujejo.